

Groen Thurlede

Schiedamse Volkstuindersvereniging Thurlede

Jaargang 7, editie 3, herfst 2023

Vrijwilligers gezocht

Een grote vereniging staat of valt met de inzet van de vele vrijwilligers die op verschillende niveaus en functies hun steentje bijdragen aan het voortbestaan van Thurlede. Het vrijwilligersbestand is sterk aan het vergrijzen en daarom is het bestuur naarstig op zoek naar nieuwe en enthousiaste krachten. De afgelopen jaren hebben we veel oudere vrijwilligers zien vertrekken die nauwelijks vervangen zijn. We doen hierbij met name een beroep op de nieuwe lichterling leden.

Nieuwe bestuursleden

Henk Steenbergen wil na vijf jaar voorzitterschap het stokje graag overdragen aan een nieuw lid met nieuwe invalshoeken en ideeën. Frans Jansen blijft bestuurslid tot april 2024 en voor hem zoeken we een vervanger die zich gaat bezighouden met de aan- en verkoop van tuinen. Ons bestuurslid Frank van der Vooren van groen- en natuurzaken is gestopt en ook voor hem zoeken we een vervanger.

Aanvulling schouwers

Sinds kort zijn we met de schouwcommissie het proces rondom schouwen aan het bekijken. Gedurende onze schouwoverleggen hebben we vastgesteld dat we nog plek hebben voor vier enthousiaste schouwers. Overweeg eens om schouwer te worden. Je krijgt de verantwoordelijkheid over een specifieke regio met tuinen. Aan de hand van een vooraf opgestelde lijst beoordeel je de staat van de tuinen en bouwsels en controleer je of ze nog goed worden onderhouden. Dit is een waardevolle rol die bijdraagt aan het behoud van de schoonheid en kwaliteit van onze volkstuinten.

De tijdsbesteding bedraagt 16 uur in het voorjaar en 16 uur in het najaar. Dit werk doe je in de plaats van de gebruikelijke werkbeurt. Groot voordeel is dat je de schouw op een zelf gekozen moment kunt uitvoeren. Je werkt nauw samen met de coördinator om de planning af te stemmen.

Wilt je meer informatie of ben je geïnteresseerd? Aarzel dan niet om contact op te nemen met onze coördinator of bestuurder (secretaris.svthurlede@gmail.com)

Verenigingsgebouw

De bemensing van het verenigingsgebouw is de laatste tijd erg mager geworden door het wegvallen van diverse oudere vrijwilligers die zich daarvoor lang hebben ingezet. Willen we het verenigingsgebouw zoveel open houden zoals nu gebeurt, hebben we echt versterking nodig. We zoeken mensen die het leuk vinden met andere mensen om te gaan en regelmatig een bardienst willen draaien op woensdag, vrijdag of zaterdagmiddag.

Afval

Fantastisch dat we in mei weer ons grof afval kwijt konden. Het bestuur had daar een container voor aan laten rukken. Wij verzamelen nu alweer de spullen die volgend jaar in de container kunnen verdwijnen. Als het erg in de weg staat, brengen we het gewoon zelf naar de milieustraat, waar je gratis een aanhangwagen en bakfiets kunt lenen. Wat frustrerend dat er nog steeds tuinders zijn die hun grofvuil gewoon aan de weg zetten. In Groen Thurlede dus steeds maar weer een foto geplaatst van afval dat daar niet hoort.

Welkom

Tuin 25 Anouk van Geest
Tuin 27 Familie Vijfwinkel
Tuin 175 Familie Boesgaard
Tuin 225 Familie Nedermeijer

Groen Thurlede

Woord vooraf

Wat gebeurt er heden ten dage veel op ons Thurlede. Er zijn zoveel mogelijkheden om eens kennis te maken met elkaar.

Ik noem alleen de activiteiten waar we zelf aan deelnamen. We fietsten mee in de vroege vogeltocht, leerden de fijne kneepjes van cocktails maken. We aten op de leuke, drukbezochte haring-hapbijeenkomst een aantal van de 400 beschikbare nieuwe haringen op. Dat was echt genieten. We ruilden plantjes op de plantenruilmarkt en deden mee aan de Open Tuinendag. Kregen daarbij bezoek en gingen kijken bij collega-tuinders. We zagen toe bij een dartfestijn.

En we doen mee met het Jeu de Boules. Frans genieten zonder zwarte zaterdag. Ook zonder alpinopet kun je het. Lekker in het zonnetje met een drankie op het bankie kleppie kleppie tokkie, tokkie langs de baan. De tosti wordt je dan ook nog nagebracht. En toch ook de spanning van het spel. Er is tenslotte een prijs te winnen. Ik heb het niet meer als het meetlint weer nodig is om de juiste uitslag te bepalen. En als mijn tegenstander of standster het balletje wegtikt in een voor mij kansrijke situatie wordt het mij bijna teveel. Leuk, zo eens in de veertien dagen op zaterdag.

Beste Thurlede tuingenoten, houdt de aangekondigde activiteiten in de gaten, ga eens kijken. Liever nog: "Doe eens mee".

Jan van der Waal

Deadline winternummer

Tekst (maximaal 750 woorden) en foto's met hoge resolutie mag je mailen naar jvdwa10@planet.nl. De redactie beslist of je bijdrage geplaatst wordt. De deadline voor het winternummer is 15 november 2023.

4	De vijf
5	Gedicht
6/7	Vogels op Thurlede
8	Column
10	Interview met Jur van der Veen
12	De groencommissie
13	Tuinactiviteiten
14	Interview met Yvon Gijsbers

COLOFON

Redactie

Karin Bannink, Ellen Boonstra-de Jong, Ben van den Broek, Rianne Collignon, Theo Reyman, Jan van der Waal, Wies van der Waal-van Noort

Drukker

Editoo B.V. Arnhem

Omslag

Patrick van Huët

Redactieadres

jvdwa10@planet.nl. Groen Thurlede is een uitgave van de Schiedamse Volkstuindervereniging Thurlede. www.volkstuinenthurlede.nl

Een vijgenboom in de tuin

Karin Cox

Vijgen komen oorspronkelijk uit het Oostelijk Middellandse Zeegebied, maar tegenwoordig kunnen ze op een beschutte, zonnige plek ook in Nederland met succes worden gekweekt. De bekendste winterharde variëteit is 'Brown Turkey' verkrijgbaar in ieder tuincentrum. Maar het loont de moeite om wat verder te kijken, want er zijn smakelijker winterharde variëteiten beschikbaar. Een goed adres is kwekerij Houwelingen in Boskoop (www.fruitbomen.net). Vijgen zijn goede bomen voor kleine tuinen. Ze groeien van nature meer als struik, maar zijn ook op stam verkrijgbaar of snoei ze zelf in vorm door de onderste takken te verwijderen. Ze zijn allemaal zelfbestuivend dus je hebt maar één boom nodig voor een fatsoenlijke oogst.

Vijgen gedijen in elke grond met een goede drainage op een zo zonnig mogelijke plek. Voor een betere oogst moeten de wortels van een vijgenboom beperkt worden. Maak een plantgat van minimaal 60 x 60 x 60 cm en bekleed de zijkanten eventueel met tegels. Leg een laag puin of aardewerk van 20 cm dik op de bodem om ervoor te zorgen dat de wortels niet nat worden. Geef de vijg zeker gedurende het eerste jaar in de zomer regelmatig en diep water. Ze komen weliswaar uit een mediterraan klimaat maar wortelen daar diep om altijd toegang tot water te hebben. Door onregelmatig water geven kunnen de rijpende vruchten barsten.

Vijgenbomen moeten worden gesnoeid tijdens de rustperiode (late winter) om bloeden te voorkomen. Snoei bevordert nieuwe groei en meer vruchtvorming. Om vijgenbomen gezond te houden, snoei je ze het eerste jaar tot de helft terug. Creëer een goede open basisvorm. Na het eerste jaar houd je de hoofdtakken op hun plaats, maar snoei verder vrij stevig: verwijder alle opschot, kruisende takken en snoei zijtakken stevig terug.

Vijgen hebben fruit in verschillende stadia van groei tegelijk, maar in ons klimaat zal er meestal maar één stadium geheel rijpen. Verwijder begin september alle vijgen die groter zijn dan een erwt en niet goed rijp zijn. De kleine embryovruchten die overblijven zullen uitgroeien tot je oogst van volgend jaar. Rijpe vijgen gaan hangen en voelen zacht aan. Maar wees er snel bij want de vogels en insecten willen maar al te graag meehelpen. Eet verse vijgen direct van de boom. Minder rijpe vijgen kun je halveren en even grillen met wat honing, tijm en geitenkaas (optioneel). Ook het (gedroogde) vijgenblad is bruikbaar als smaakmaker. Leg de bladeren op een bakplaat en droog ze in een op 100 graden voorverwarmde oven totdat ze beginnen te krullen en de nerven goudkleurig worden - of in een dehydrator (90 minuten op 55 graden). Je kunt ze luchtdicht bewaren en dan gebruiken om er siropen, ijs en dressings mee op smaak te brengen.

Vijgen pannacotta

Dit heb je nodig:

- 3 blaadjes gelatine
- 5 vijgenbladen, vers of gedroogd
- 200 ml slagroom
- 50 gr. fijne kristalsuiker
- 250 ml karnemelk
- 4 glaasjes

Kneus de verse bladen en gebruik gedroogde bladen. Schenk de slagroom in een steelpan en breng samen met het vijgenblad aan de kook. Neem van het vuur en laat 15 minuten rusten. Week ondertussen de gelatine 5 minuten in ruim koud water. Los 50 gr suiker op in de nog warme room. Knijp de gelatine uit en los deze al roerend op in de room. Giet de room door een fijne zeef, gooi het blad weg. Meng de karnemelk erdoor en verdeel over de glazen. Laat ze minimaal 4 uur in de koelkast opstijven. Serveer met wat stukjes verse vijg eventueel met een drizzeltje honing.

Het kan verkeren

Jan van der Waal

In de lente vielen de mussen
Bij bosjes dood van 't dak
Viel de bosbrand niet te blussen
In de tuin ontbrak de slak.

Nu denk ik aan arken bouwen
Weer klettert regen op het dak
Zal riool en dijk het houwen
Op het rijwielpad de eerste slak.

En voor des tuinders geestesoog
Verschijnt een slakkenlegioen
Van meer dan een miljoen
Dat meters breed en huizenhoog.

Massaal gesteund door drones
zijn tuin berooft van al het schoons.

Vuur op de tuin

Er gelden wat regels en richtlijnen met betrekking tot vuur op de tuin.

Natuurlijk kan er nu gezellig worden gebarbecued, maar zorg ervoor dat de bbq alleen aan staat wanneer echt geroosterd wordt. Niet alle tuinders vinden het lekker de hele dag in de lucht van een ander te zitten. Open vuur stoken of het gebruik van een vuurkorf is niet toegestaan.

Vogelvriendelijk tuin

Ben van den Broek richt zijn tuin zo in dat hij er zo veel mogelijk vogels kan bewonderen. Ook zin in een vogelvriendelijke tuin? Een paar tips.

- Snoei niet te veel in het voorjaar, maar doe dat aan het einde van de winter. Dat voorkomt dat je nesten verstoort.
- Snoei niet alle struiken tegelijk en snoei bessenstruiken als de bessen eraf zijn.
- Laat bladeren liggen of hark ze in de border. Er zitten veel insecten in waar de vogels op af komen.
- Laat uitgebloeide planten staan tot in het voorjaar. Zaadeters zijn er dol op en vlinders leggen er eitjes in.
- Maak van overgebleven tegels, klinkers en dakkannen een stapelmuurtje voor kruipende diertjes.
- Plaats niet zomaar mooie planten, maar ga na of ze voor vogels aantrekkelijk zijn. Op de website van de Vogelbescherming staan planten waar vogels van houden.

Blauwe reiger

Ben van den Broek

Het is nauwelijks voor te stellen dat Blauwe reigers (*Ardea cinerea*) vroeger schuwe vogels waren. Tegenwoordig zijn ze in en om elke stad te vinden en bezoeken ze vrijwel iedere tuin met een vijver, dit vaak tot verdriet van de eigenaar! Een volwassen vogel, aan het begin van het broedseizoen, is prachtig om te zien. Een paar lange, sierlijk afhangende veren vanaf de zwarte kopstreep. Geeloranje dolksnavel, afhangende sierveren over keel en op de rug. De vlucht is traag, daarbij houdt de Blauwe reiger de nek ingetrokken en lijkt daardoor wat 'topzwaar'. De poten steken in vlucht duidelijk achter het lichaam uit. Hij heeft een hekel aan vieze veren. Uit een klier aan het onderlijf haalt de reiger een soort poeder die hij op de vieze veren poetst, die na het opdrogen "gekamd" worden met een kammetje dat aan de middelste teennagel zit. Het is voornamelijk een standvogel, die soms overwintert in Frankrijk of Engeland. Tijdens strenge winters komt hij maar moeilijk aan zijn voedsel. Vis, muizen, mollen, ratten, kikkers, padden, grote insecten en zelfs jonge vogels staan op het menu. Centraal in het Prinses Beatrixpark in Schiedam is een eiland gelegen waar al jarenlang een broedkolonie Blauwe reigers te vinden is. Opmerkelijk aan het baltsgedrag is het vliegen met gestrekte nek als ze langs de kolonie scheren. Normaal gesproken vliegen ze met ingetrokken nek. Al van ver hoor je de rauwe kreten die ze uiten. Regelmatig worden er takken gehaald om oude nesten op te knappen of nieuwe te maken. In februari worden drie tot vijf eieren gelegd die beide ouders uitbroeden. Na 25 dagen komen de jongen uit het ei. De jonge reigers worden door beide ouders verzorgd. Verbazingwekkend is te zien hoe deze grote vogels tussen de takken door manoeuvreren om bij hun nest te komen.

Open Monumentendag

In het weekend van 10 en 11 september doet De Groene Raat in Schiedam mee aan de Open Monumenten Dag. Het 400 jaar oude boerderijtje aan de Harreweg 19 opent haar deuren van 11 – 16.00 uur. De activiteiten staan in het teken van duurzaamheid, historie en natuurvriendelijk tuinieren.

Prostaat

Wat begint als een heerlijke wandeling door Thurlede, eindigt nogal hilarisch. Mijn bedoeling is om voor deze column een indruk te geven van de grote verscheidenheid aan huisjes, die ons park kent. Het eerste dat mij echter opvalt, is dat veel huisjes verstopt zijn achter weelderig groen. Hoge heggen, struiken te kust en te keur, flinke bomen.

Via de prachtige entree van honderden opgewekte, gele bloemen verlaat ik het westelijk deel van het park. Praktisch direct aan het begin van het oostelijk deel is een echtpaar letterlijk en figuurlijk grondig bezig. "Een maand geleden heb ik het gras gemaaid en moet je nu eens zien," moppert de man lichtjes tegen mij. "Het groeit als een gek."

Ik wandel verder. De verscheidenheid in tuindershuisjes is een lust voor het oog. Huisjes zijn er in allerlei tinten; groen, rood, blauw en het oorspronkelijke bruin. De meeste zijn netjes onderhouden, ogen soms zelfs luxe, andere kunnen wel een opknapbeurt gebruiken. Vanuit een onzichtbaar huisje klinkt muziek; "Gina, Gina, wat was het fijn als ik bij jou mocht zijn" of woorden van gelijke strekking. Ik sta stil bij een prachtige berk met een kunstzinnig getekende stam. Die hoort (terecht) bij een huisje in romig geel....

"Hé, hallo", roepen passerende senioren-tuinders naar vrienden of bekenden. Ze beginnen een praatje over het weer. "'s Ochtends regen en 's middags zonneschijn," is het gesprek kort samengevat. Heel anders verloopt de ontmoeting die ik heb met twee mannen, die druk bezig zijn in hun tuin. Een van hen heeft van zijn bruine T-shirt een buidel gemaakt. Nieuwsgierig als ik ben, vraag ik wat daar in zit.

Hij toont mij een 'berg' vers geplukte tomaten. "Alstublieft," zegt de tuinder en ik mag er eentje in ontvangst nemen. "Drie tomaten per dag is goed voor de prostaat," zegt de man. "Maar ik heb geen prostaat meer," antwoord ik naar waarheid. "Dan bent u een vrij man," grijnst mijn gesprekspartner.....

Thijs

Darten

Tijdens de zomermaanden werd er op 4 vrijdagen een dartcompetitie gehouden. Men kon zich voor drie euro inschrijven. De avonden werden goed bezocht en er werd op vier dartborden tegelijk gespeeld. De punten moest je zelf bijhouden en doorgeven aan de man achter het tafeltje. Er hing een leuke sfeer, er was muziek en genoeg hapjes en drankjes.

Cocktails

In het verenigingsgebouw keken we op 28 mei vol verwachting naar de tuinder Ronald Mol Hartevelde. Ronald werkt bij Koninklijke De Kuyper in Schiedam en op verzoek van Natasja Dolleman organiseerde hij een proeverij van cocktails met extracten van De Kuyper. Zo werden de cocktails Fizzy Peach en Bleu Lagone gemaakt en geproefd. Ook maakte Ronald alcoholvrije varianten van deze cocktails. Tot ieders verrassing mochten we de glazen houden en kregen we ook een likeurtje mee naar huis. Wie maakte daarna de lekkerste cocktail? De Groen Thurlede Cocktail, gemaakt door Ramona Riepsema, werd bekroond.

Wies van der Waal-van Noort en Natascha Dolleman.

Jeu de boules op Thurlede

Deze zomer is er al een paar keer een wedstrijd gespeeld op het jeu de boules veld. Tijdens het napraten op de ALV is het idee geboren. Karel van tuin 53 heeft alle leden uitgenodigd en samen met een paar enthousiastelingen van andere tuinen is er een succesvolle eerste wedstrijd georganiseerd op zaterdag 1 juli. Deze was zo geslaagd dat er afgesproken werd om dit zomerseizoen vanaf dat moment om de twee weken op zaterdag een competitie te spelen. De ene keer gemengde paren. Dan weer de dames tegen de heren. Of gewoon tegen elkaar. Men wordt steeds enthousiaster. Het is leuk om te zien hoe iedereen wordt aangemoedigd en ook dat er meerdere mensen nu eigen jeu de boules ballen hebben aangeschaft. De meesten beginnen de regels steeds beter te begrijpen. Men geeft elkaar goede instructies. Na de wedstrijd wordt er nog gezellig door deze of gene doorgespeeld en ook volop gekletst. Iedereen is welkom. Je hoeft je niet van tevoren op te geven. De wedstrijden beginnen om 13.30 uur.

Wies van der Waal-van Noort

Oud-opzichter Jur van der Veen bewaart goede herinneringen aan park Thurlede

Interview en foto | Theo Reyman

“Ik vind het nog steeds geweldig om in het groen te werken. Het mooie van zo’n volkstuin is, dat je kunt doen en laten wat je wilt. Er is niemand die zegt dat je het goed doet en ook niemand die zegt dat je het verkeerd doet.” Groen Thurlede spreekt met de 69-jarige Jur van der Veen. Hij was zo’n 22 jaar bij de gemeente Schiedam werkzaam, voornamelijk als opzichter bij de Plantsoenen. Hij had onder meer de volkstuincomplexen onder zijn beheer en bewaart goede herinneringen aan Thurlede.

Jur begon op 1 september 1978 bij de gemeente Schiedam en werkte daar tot 1 december 2000. Altijd in het groen. Hij begon als tuinman in de wijk Kethel. Geleidelijk aan breidden de werkzaamheden en functies van Jur zich uit. In 1987 werd hij benoemd tot opzichter Sportvelden, Volkstuincomplexen en Nieuwe werken.

In 2000 ‘verhuisde’ Jur naar de gemeente Gouda, om vijf jaar later cultuurtechnisch beheerder van de sportvelden in Rotterdam-Zuid te worden. “In 2010 kreeg ik als chef buitendienst alle sportvelden van Rotterdam in beheer. Dat waren er uiteindelijk 260. Ik was 63 jaar toen ik op 1 mei 2017 ben ik gestopt. In Schiedam, Gouda en Rotterdam heb ik alle mogelijkheden gehad om me te ontwikkelen.”

Herinneringen aan je Schiedamse periode?

“In 1987 kreeg ik de volkstuincomplexen in Schiedam in beheer. Toen had ik ook overleg met de besturen. Ik herinner me één naam van Thurlede en dat was Jan Zevenbergen. Ik kon overigens met allebei de besturen goed uit de voeten, dat

wil zeggen Vijfsluizen en Thurlede. Ik was namens de toenmalige dienst Gemeentewerken verantwoordelijk voor het algemeen groenonderhoud op het complex, voor de beschoeiingen, voor de watergangen. Voor het snoeien c.q. rooien van bomen en voor de paden niet te vergeten. In november, december moest ik er op letten dat er overal schouw werd gehouden. En alles wat ik constateerde, ventileerde ik naar het bestuur.”

Hoe zag Thurlede er uit in die tijd?

“Dat was heel anders dan nu. Ik denk dat het park er veel strakker uitzag. Er waren geen hekken. Het was vrij toegankelijk met als gevolg dat er tamelijk veel ingebroken werd en dat er wel ééns in het jaar een huisje in de fik ging door junks. Over het algemeen was het tuinonderhoud goed. Het leek meer op een grootschalige camping. De mensen waren heel erg vrij in hun doen en laten. Net zo goed als er elders in het Beatrixpark werd (en wordt) gebarbecued, was dat ook de gang van zaken bij de tuinhuisjes. Gelukkig is het complex nog steeds netjes. En de kwaliteit van de huisjes is gewoon verbeterd. Er was toen ook al een tuinwinkel en er waren feestavonden in de kantine. Ik hoor dat er nog steeds allerlei activiteiten zijn. De bomen waren nog niet zo hoog als nu. Het is wel dichtgegroeid. Ik vind dat er te veel groot groen is. Je moet altijd zorgen voor zon in het hart van de bomen. Alle populieren staan gelukkig wel aan de buitenkant, maar ik zie ook veel grote bomen, waarvan ik zeg; dat hoort niet op een complex. Die maken het besloten, inbraakgevoelig. Daarom ben ik er voorstander van om de boel open te maken. Dat vind ik echt een aandachtspunt. Het is ook een punt van overleg met de gemeente, denk ik.

De sfeer was destijds heel rustig, met een vriendelijk bestuur. Ik heb leuke feestavonden meegemaakt. Er waren een man en een vrouw zo veel jaar getrouwd en na afloop kreeg iedereen een gegraveerd bierglas mee. De bereikbaarheid was hetzelfde als nu. Je parkeerde op de grote parkeerplaats. Naar het noorden toe was het gebied nog helemaal open; daar lag niets. Er was méér overlast van voetbal. Naast PPSC en Excelsior had je ook SMC en daarvoor had je ook nog Martinit, waar nu Excelsior zijn cricketvelden heeft. Er reden op zaterdag en zondag veel meer auto's naar het complex. Bovendien was er veel overlast van muziek."

Jij bent altijd in het groen gebleven

"Toen wij vanuit Schiedam-Noord naar Vlaardingen verhuisden ben ik ook met een volkstuin begonnen. Ik heb altijd gedacht dat ik nooit zo'n kleinschalige tuin zou willen hebben, maar een half jaar na mijn pensionering had ik een volkstuin. In het eerste jaar van mijn loopbaan stond ik met mijn handen in de grond, maar daarna heb ik alleen opzichter- c.q. managers banen gehad. Het heeft me altijd wel geholpen dat ik precies wist wat er buiten gebeurde. Maar nu is het lekker om in de grond bezig te zijn; het is mijn rust en mijn leven. Ik ben er elke dag. Vanmorgen heb ik bonen en courgettes geplukt. Ik heb een siertuin met een kleine hoek groenten."

En nu op de Zuidbuurt

"Het complex waar ik op zit, de Zuidbuurt, dat is wat vriendelijker dan Thurlede. Er zijn mensen in de vereniging die een bloemenzaak of een hoveniersbedrijf hebben gehad. Op ons complex zie je niet veel grasbermen, maar wel bloemenbermen. Wij hebben geen riolering, geen water in de huisjes en geen elektriciteit. Ik kan er goed mee leven. Ik heb een aggregaat voor wat stroom en een gastank om koffie te zetten.

Als ik nog eens naar Thurlede kijk, dan moet ik bekennen dat ik niet van het gras ben, ondanks dat ik zo lang in het gras heb gewerkt. Zo'n grasberm in het midden van Thurlede kan je ook ontwikkelen tot een bloemenberm. Dat oogt wat vriendelijker dan 'alleen maar' gras. Ik ben wel jaloers dat zowel op Thurlede als Vijfsluizen de openbare verlichting beter is."

Visproeverij groot succes

Wat een geweldige opkomst en de vis smaakte weer heerlijk.

Terugblikken op...

een prachtige open tuinen dag

Op zaterdag 18 juni organiseerden we voor de tweede keer de open tuinen dag. Het was een prachtige dag, met aardig wat aanloop. Dit evenement gaat uitgroeien tot een (twee)jaarlijks fenomeen. Want als tuinders zijn we natuurlijk mega trots op onze tuin en op het volkstuincomplex, en willen we die graag met de buitenwereld delen.

Aan het einde van de dag bezochten de deelnemende tuinders elkaars groene paradijsjes, waarbij nieuwe inzichten en inspiratie werden opgedaan. De gezellige borrel na afloop van de dag was de kers op de taart. Hier werden verhalen gedeeld en nieuwe banden gesmeed. Er zijn zaailingen en tips gedeeld en een aantal deelnemende tuinders hebben nog steeds contact met elkaar voor het uitwisselen van tips en planten.

Herfst in Trompenburg

Op 23 en 24 september wordt in Trompenburg de herfstmarkt gehouden.

Op deze sfeervolle planten- en oogstmarkt vind je gespecialiseerde kwekers die hun prachtige en vaak biologische planten aanbieden. En uiteraard mogen de pompoenen niet ontbreken! Van vaste planten en struiken tot bloembollen en cactussen, er is voor elk wat wils. De kwekers zijn er niet alleen om hun planten aan te prijzen, maar ook om deskundig advies te geven over het kiezen van de juiste planten voor jouw tuin en het onderhoud ervan.

Het arboretum Trompenburg is te vinden aan de Honingerdijk 86 (beneden) in Rotterdam.

Van de Commissie natuurontwikkeling en groenonderhoud

Annelie Couvée-Kooyker

Het was een tijdje stil in de commissie. Ook het tweede bestuurslid belast met groene taken heeft zijn verantwoordelijkheden neergelegd. Ondanks de oproepen die de commissie heeft gedaan, is er helaas niemand bereid gevonden om het team te versterken of bestuursverantwoordelijkheid op zich nemen. Waarom lijken zo weinig mensen zich in te willen zetten voor het goed functioneren van een vereniging?

Thurlede is niet de enige vereniging die kampt met een tekort aan bestuursleden. Hoe moet de tent draaien als er geen solide basis is om op te bouwen? De enkelingen die zich wel beschikbaar stellen hebben het dubbel druk. Hoe lang kunnen ze dit volhouden? Heeft u echt geen tijd?

Mijn ervaring is dat je tijd kunt maken. En dan heb je eigenlijk nooit tekort. Hoe meer er op je bordje ligt, hoe efficiënter je werkt, hoe beter je prioriteiten stelt en hoe minder tijd je verprutst. Levert dit stress op? Nee, de tijd die aan anderen wordt besteed – en de vereniging maakt hier ook deel van uit – geeft voldoening.

Het oude team is weer bij elkaar getrommeld en gelukkig uit onverwachte hoek ook versterkt, namelijk met iemand die op de wachtlijst staat. Marjolein de Klerk, docent Groen aan een VMBO, wil erg graag een tuin en toont nu al betrokkenheid bij de vereniging! Daar zijn wij enorm blij mee en dit is heel positief voor de vereniging.

Verder heeft Jochem Noorlander de aansturing van de 'groen' schouw van de tuinen op zich genomen; het aantal schouwers is echter nog niet op peil. We nodigen geïnteresseerden dan ook van harte uit om zich aan te melden voor de schouwploeg.

Het gaat om het beoordelen van zo'n 50 tuinen aan de hand van een aantal schouwpunten.

Binnen de groencommissie hebben we de taken verdeeld. Voor de werkbeurten staan steeds weer twee begeleiders geprogrammeerd. Bij onverhoopte uitval kan het werk daarvoor toch doorgang vinden.

Eind 2021 heeft Irado wijzigingen aangebracht in de groene infrastructuur van ons complex. De noord-zuid lijnen hebben nu een natuurlijker karakter, met zacht aflopende oevers ingezaaid met inheemse planten en hooilanden. De oost-west paden behouden hun 'cultuurrijke' karakter en zijn zelfs versterkt. Er zijn bomen geplant en bloemperken zijn aangelegd bij de ingangen.

De afspraken met Irado over het gewijzigde onderhoud dat met deze nieuwe inrichting samenhangt worden tot onze spijt nog niet nagekomen. Een extra uitdaging is dat onze trouwe contactpersoon met de Irado, Henk Benard, naar een ander werkgebied is overgeplaatst, en ook elders binnen Irado en bij de gemeente zijn personeelswisselingen geweest.

Dit heeft geleid tot een onderbreking in de communicatie en verwaarlozing van het onderhoudswerk. Ik probeer momenteel de communicatiekanalen te herstellen om het gesprek te hervatten, maar dit verloopt moeizaam. Daarnaast pakken we bij de werkbeurten taken van Irado mee om te voorkomen dat we teveel achterop komen. Afhankelijk van Irado zou het kunnen dat we het aantal werkbeurten weer moeten opvoeren naar drie per jaar, om het noodzakelijke groenonderhoud uit te kunnen voeren. Hierover hoort u eind van het jaar meer.

Hangende zegge

Hangende zegge

Graag aandacht voor een plant die zich al te enthousiast verspreidt;

De hangende zegge (*Carex pendula*) is een vaste plant uit de cypergrassenfamilie (Cyperaceae), wordt 50-150 cm hoog en heeft korte, ondergrondse wortelstokken (rizomen). De driekantige stengel is in het midden 2-3 mm breed. De donkergroene, leerachtige, gekielde bladeren zijn 1-1,5 cm breed, bloeit van mei tot juli met groen-bruine aren.

Deze plant was zeer zeldzaam en kwam alleen in Zuid-Limburg voor, maar is zodanig tot tuinplant veredeld dat die zich bijna overal thuisvoelt en heel sterk is waardoor andere planten worden verdrongen. Je ziet hem op ons complex veel in de hagen vooraan de tuinen staan, maar hij vestigt zich ook graag in verwilderende hoekjes.

Verzoek

Steek deze woekeraar uit, voorkom verspreiding door aren uit planten te knippen die je in de tuin wilt behouden voordat het zaad rijp is en blijf nieuwe planten uittrekken!

Bloeiwijze Hangende zegge

Tuinactiviteiten

Dinsdag 10 oktober, van 19.30 tot 21.00 uur - De verrassende moestuin

Wat kan je behalve tomaten, boontjes en courgettes allemaal nog meer verbouwen in je moestuin? En hoe kan je ook anders verbouwen dan in nette rijtjes?

Tijdens deze inspiratieavond voor (beginnende en ervaren) moestuiniers gaan we met elkaar op ontdekkingsstocht in de wondere wereld van muismeloen, permacultuur en wisselteelt.

Het is een avond van ontmoeting met mede moestuinders. Doe alvast ideeën op voor het nieuwe groeiseizoen en leer je medetuinders kennen.

Zaterdag 18 november- Rondje snoeiadvies

November is een uitstekende maand om te snoeien.

In samenwerking met Irado/De Groene Raat zal er weer een ronde snoeiadvies worden georganiseerd.

Miranda en Remco beantwoorden op de tuinen vragen van tuinders over snoeien, en demonstreren hoe je het beste kunt snoeien.

Zondag 10 december, van 14.00 tot 16.00 uur - Creatieve winterworkshop : maak een festoen of een vogelvoerhanger

De supercreatieve Marleen van de tuinactiviteitencommissie verzorgt een creatieve winterworkshop. In het verenigingsgebouw ga je aan de slag met natuurlijke materialen om een feestelijke festoen of een vogelvoerhanger te maken. De vogels hebben het zwaar in de winter. Bijvoeren is dan ook een goed idee. Maar dan wel op een fraaie en decoratieve manier.

Opgeven en informatie

communicatie.svthurlede@gmail.com

Schilders in de Biesbosch

In het Dordrechts Museum is de tentoonstelling Schilders in de Biesbosch te zien met schilderijen en tekeningen van Dordrechts meest geliefde natuurgebied, door de jaren heen gemaakt door vooral lokale kunstenaars.

“Uit een tuin kan je eten, maar je kan er bijvoorbeeld ook stoffen mee verven”

Interview | Rianne Collignon. Foto's | Rianne Collignon en Yvon Gijsbers

Twee dagen na het interview via WhatsApp: “Het interview zet me wel aan het denken. Waarom heb ik deze tuin en wat kan ik ermee? Wat is de rol van volkstuinten in het algemeen anno nu...?”

Terug naar de dag van het interview. Een sfeerschets van tuin 223: Wilde grassen wuiven in de wind. Diezelfde wind laat de aan het onder architectuur gebouwde huisje hangende windgong zacht klinken. Yvon Gijsbers tuiniert sinds maart 2022 op Thurlede. “In 2007-2010 had ik een volkstuin op Vijfsluizen. Ik woonde toen samen in een klein huisje in het Proveniershuis in Schiedam en wilde graag een tuin. We kregen een dochter en kochten een huis; dat was reden om de tuin op Vijfsluizen op te zeggen.” Jaren later woonde ze weer klein in het centrum van Schiedam toen het idee terugkwam: een volkstuin zou weer leuk zijn. De vorige eigenaars hebben een architect de opdracht gegeven om een huisje te bouwen en de tuin is aangelegd door een tuinarchitect, geïnspireerd door Piet Oudolf. Het huisje is mooi en chique. De tuin is een wilde grassentuin. “Dat vind ik heel leuk, het hoeft van mij niet allemaal gecultiveerd te worden. Het mag een wilde tuin blijven; heerlijk met een paadje dat je er doorheen moet maaïen.” Yvon heeft het gevoel dat ze haar tuin nog niet helemaal kent. “De tuin was overwoekerd en ik wilde van achter naar voren werken. Tot nu toe ben ik bezig geweest met bepaalde stukken uit te kammen, maar naar andere stukken heb ik nog niet eens gekeken. Dat ik voor het eerst in een hoekje kan gaan staan en denk: hé, waar ben ik nu? Dat vind ik heel erg leuk. Dat geeft me een heel rijk gevoel. Alsof ik een landgoedje heb, dat ik zoveel aan de tuin mag ontdekken.”

Ze is opgegroeid in Brabant, te midden van bossen. “Ik zat vroeger graag in m’n eentje tussen het hoge gras of in een boom en dat gevoel wil ik hier ook hebben.” Ze studeerde Industrieel Ontwerpen en werkte op de Technische Universiteit Delft. Daarna reisde ze veel en zag zich altijd ergens in het buitenland of buiten de Randstad vestigen. Haar levenspad bracht haar echter weer terug in Schiedam. Ze begon een eigen bedrijf, voor het bouwen van tentoonstellingen en decors voor musea en festivals en ze werkte als zzp-er voor adviesbureau Compassionate Leadership. “Dat was een fijne combinatie. Maar toen kwam corona. Musea waren dicht en het consultancywerk liep terug. Ik had geen werk en besloot om docent te worden op een Technasium.” Dit is een middelbare school waar het vak Onderzoeken & Ontwerpen wordt gegeven. Vorig schooljaar kreeg ze een baan in Den Haag en volgde ze daarnaast de master Science Education aan de Technische Universiteit Delft. Nu is ze eerstegraads docent in dit vak. “Ik vind het heel leuk om jonge mensen te leren hoe ze hun

toekomst kunnen vormgeven en complexe problemen samen aan kunnen pakken.”

De werkbeurt op 5 augustus jl. was de derde werkbeurt van Yvon. “Leuk vind ik dat, dan kom je andere mensen van de vereniging tegen. Het is gezellig en er heerst een gemoedelijk sfeertje. Ik ben graag alleen, maar het lijkt me ook heel fijn om meer mensen te leren kennen. Gezellig om her en der over het terrein mensen te ontmoeten.” Yvon kocht de tuin samen met haar ex-partner, nu is de tuin van haar alleen. “Ik vind het een groot bezit in mijn eentje. Niet zozeer om het bij te houden of in eigenaarschap, maar ik zou graag meer mensen mee laten genieten. Om meer mensen mee te laten genieten van de rijkdom van deze mooie plek.”

Hoe zie je dat voor je?

“Ik wil heel graag stof verven met planten. Ik wil een moestuin in bakken aanleggen met daarin ook verplanten. Want uit een tuin kan je eten, maar je kan er bijvoorbeeld ook stoffen mee verven. Ik vind natuurlijk geverfde stoffen zó mooi.

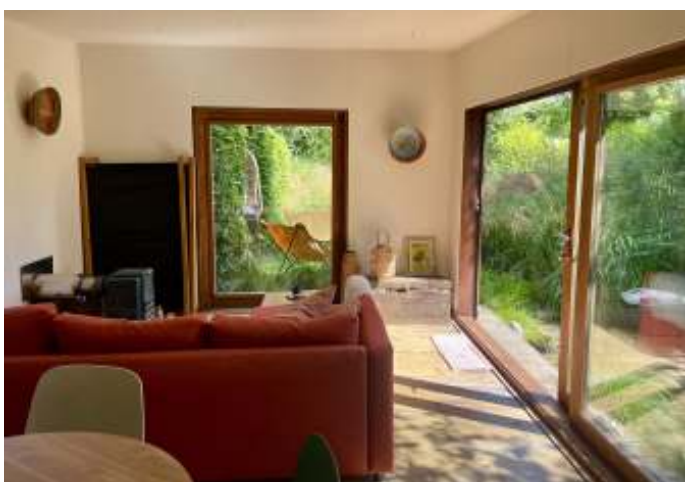
Verfplanten zijn bepaalde planten met bloemen die een mooie en duurzame kleur afgeven. Dat is een oude techniek. In Indonesië heb ik allerlei ambachten geleerd. Thuis ben ik al aan het gutsen, ik maak stofstempels.”

Zijn er dingen die je minder leuk vindt?

“In de isolatie in de muren zitten muizen en dat stinkt. En de uitdaging vind ik om uit het ‘moeten’ te raken. Ik heb nu nog elke keer als ik hier ben, dat ik iets moet. Ik zou graag voorbij willen zijn aan de dingen die je bij moet houden. Dat dat moeten gevoel eraf gaat. Dat je een beetje bij bent. Maar daarvoor moet je er vaker zijn, en dat is afgelopen jaar niet gelukt door de combinatie werk en studie.”

Hoe zie je de toekomst van Thurlede?

“Ik zou het mooi vinden wanneer we elkaar als vereniging kunnen versterken in het ‘leven & recreëren met de natuur’, zodat we onszelf en ook anderen kunnen inspireren. Een volkstuin is in mijn ogen niet alleen een extra stukje sier of moestuin. Ik zou het leuk vinden wanneer het (ook) een creatieve plek wordt waar wordt samengewerkt. Een open plek waar omwonenden, schoolkinderen, en parkbezoekers ook van mee kunnen genieten. Dat geeft de volkstuin ook in de toekomst bestaansrecht. Nu snap ik dat lang niet alle leden daarop zitten te wachten. Maar als er een paar leden zijn die het idee aansprekend vinden, kunnen we een begin maken.”

Boekentip

Een tijdloos boekje uit 1972. De titel alleen al maakt nieuwsgierig, toch? Activistisch geschreven wat aanmoedigend kan werken of belerend kan overkomen, afhankelijk van met welke blik je het leest. Sowieso leerzaam en vermakelijk. Met recepten. Alleen tweedehands verkrijgbaar.

Jeneverproeverij

Acht tuinders kwamen op de jeneverproeverij af. Vele deelnemers wisten al het een en ander van jenever. Het was een gezellige bijeenkomst waarop zeven verschillende jeneveren werden geschonken onder de bezielende leiding van Ronald Mol Hartevelde. Hij legde uit wat er zoal in jenever zit en hoe deze wordt bereid. Geproefd werden Bessenjenever, Korenwijn van Jan des Bouvrie, Rutte oude graan jenever, Ketel 1, Ons Schiedam, Rutte oude Tom jenever en Rutte single malt. Bij de jenever werden passende hapjes geserveerd.

Activiteiten in het najaar

Darten

1 september om 20 uur in het verenigingsgebouw.
3 euro.

Bingo

9 september om 20 uur in het verenigingsgebouw.
12,50 euro per boekje

Sint-Nicolaasfeest

26 november om 11 uur in het verenigingsgebouw.
Voor alle tuinderskinderen en kleinkinderen t/m 12 jaar. Opgeven is noodzakelijk. Bericht daarover volgt via de e-mail.

Indien onbestelbaar: Laagland 7, 3121 TA Schiedam

Heb jij nog gestemd voor de verkiezing van de nationale bloem? Het Madeliefje heeft gewonnen. Op 2 het Fluitenkruid, op 3 de Pinkesterbloem, op 4 de Paardenbloem en op 5 eindigde de Kievitsbloem.

De kleine bloemetjes doen het goed in het gras. Ze groeien als er veel gemaaid wordt, maar ze houden niet van mest.

Hallo,

Ik ben Palmyre en ik heb een baby zusje en een grote broer. Ik ben vier jaar. Mijn brief gaat over bijen. Bijen vind ik zo leuk. Ik hou heel veel van de honing die ze maken. Mijn opa is verdrietig omdat hij niet zo veel bijen heeft in zijn tuin. Jullie kunnen ons helpen om meer bijen te hebben. Je kan hout met gaatjes buiten zetten zodat bijen komen om een nest te bouwen. Je kan bloemen in de aarde planten. En je moet geen gif spuiten in de tuin.

Vader Tom Theus van tuin 205 stuurde deze brief met de tekening van Palmyra naar de redactie.

Wat een prachtige tekening Palmyra en wat fijn dat je het zo opneemt voor de bijen.

Weet jij net zoveel van bijen als Palmyra?

- Er zijn in Nederland 360 soorten bijen. Meer dan de helft is bijna uitgestorven.
- Elke soort heeft weer z'n eigen voorkeur in bloemen. Hoe meer verschillende planten en bloemen je in je tuin hebt, hoe meer verschillende soorten bijen je naar je tuin lokt.
- De wilde bij heeft het moeilijk, ook omdat de mensen zo van nette tuintjes houden met veel tegels. Palmyra vertelt dat ook in haar brief.
- Honingbijen leven bij elkaar, zoals in de bijenkast van de imker. De imker zorgt voor de bijen.
- Honing is gezond. De imker haalt de honing uit de raten in de bijenkast. Hij laat ook wat zitten voor de bijen, zodat ze genoeg voeding overhouden voor de winter.

